

In gesprek met PS: ideeën bij aanvullingen op uitvoeringsprogramma Energie.

1. Een energieneutrale samenleving: van droom naar werkelijkheid

'In de Brabantse samenleving van 2050 zijn er geen fossiele brandstoffen meer. We hebben alleen duurzame energie; zonne- en windenergie, aardwarmte en biobrandstof. Het is een samenleving waarin afval niet meer bestaat, maar gebruikte goederen de basis zijn voor nieuwe producten, en aardolie een woord is uit lang vervlogen tijden. Ook de manier waarop wij wonen, is in 2050 drastisch veranderd. Woningen, kantoren en fabrieken kunnen hun eigen (duurzame) energie opwekken. En gebouwen zijn zo goed geïsoleerd dat we ze kunnen verwarmen met een theelichtje. Energieneutraal is voor elke plek in Brabant de norm en niet de uitzondering. Op de weg rijden alleen nog maar 100% schone voertuigen. We verplaatsen ons met een (elektrische) fiets of dito auto. En in de steden brengt gerobotiseerd vervoer iedereen van A naar B. Door slimme communicatietechnologieën tussen voertuigen onderling en met de weg, bestaan files bovendien alleen nog maar in ons geheugen, als een gedachte aan vroeger.'

Twee jaar geleden omschreven we dit toekomstbeeld van een energieneutrale Brabantse samenleving in onze longread Energie. Dit werd ons doel voor 2050. Maar om daar te kunnen komen hadden we onszelf een ander ambitieus doel opgelegd: een duurzaam Brabants energiegebruik van 14% in 2020. Een doel dat vandaag de dag nog steeds ambitieus is. Dat laat de uitkomst van het mid-term review onderzoek dat we in juni 2017 door CE Delft hebben laten uitvoeren ook zien. We hebben voor onszelf de lat hoog gelegd, maar we liggen goed op koers om 14% duurzame energie in 2020 te bereiken. Op besparingsgebied ligt het tempo lager dan gehoopt. Daar leggen we de komende tijd dan ook extra de focus op.

De komende periode blijven we inzetten op de thema's waarop de provincie sinds 2015 versnelt. Het gaat daarbij om de onderwerpen: Energie in de gebouwde omgeving, Smart & Green mobility, Energieneutrale industrie, Energyfarming en Energieke landschappen. Ook werken we aan disruptieve oplossingen voor de lange termijn. Het thema Sociale innovatie is door alle thema's heen een belangrijk speerpunt van het huidige uitvoeringsprogramma en ook die lijn blijft de komende tijd onverminderd belangrijk.

Het huidige beleid zetten we voort, maar wij zien ook een aantal uitdagingen voor ons liggen. Zeker voor de lange termijn. Om tot 100% duurzame energie in 2050 te komen blijven nieuwe opwek- en besparingsoplossingen nodig. *Innovatie en disruptie* zijn het antwoord op de vraag hoe we de lange termijn doelen kunnen bereiken.

Met deze aanvulling op het uitvoeringsprogramma leggen wij daarom extra impulsen op een aantal thema's uit ons huidige uitvoeringsprogramma.

2. Samenwerking

We staan niet alleen in de race om een energieneutrale Brabantse samenleving te bereiken. In het bedrijfsleven blijken eveneens veel partijen vooruit te willen. Een grote groep toonaangevende bedrijven vraagt de overheid om samen aan de energietransitie te werken. Dit uit zich onder meer in de roep om een stevig klimaatbeleid aan het aanstaande kabinet. Ook de Brabander staat achter de transitie. Uit een onderzoek van PON onder 1000 Brabanders waarvoor wij in augustus 2016 opdracht gaven, blijkt dat Brabanders de beschikbaarheid van energie het meest belangrijk vinden. De opwek van energie uit duurzame bronnen en het voorkomen van schade aan natuur, milieu en klimaat staan op nummers twee en drie. Ook blijkt de Brabander in grote mate bereid te zijn om deel te nemen aan initiatieven om te verduurzamen.

Om de krachten te bundelen, namen wij als provincie het mede-initiatief tot de Brabantse Energie Alliantie (BEA). Een netwerk waar intussen tal van Brabantse bedrijven, overheden, kennisinstellingen en ondernemende inwoners actief in zijn. Partijen die net als wij gedreven zijn om de energietransitie te versnellen. Onze samenwerking met deze partners zien wij dan ook als cruciaal. Daarom hebben wij deze het afgelopen jaar versterkt. De komende jaren moet dit netwerk zich laten zien als een effectieve, daadkrachtige samenwerkingsvorm. Hierbij is het uitgangspunt altijd: hoe smeden we op onderwerpen 'coalitions of the willing'?

Naast die samenwerking met onze belangrijkste partners, moeten wij onszelf afvragen: Hoe wordt de energietransitie daadwerkelijk van iedere Brabander? Hoe krijgen we de Brabanders die willen, daadwerkelijk in beweging? In de groei naar een duurzame economie en duurzame samenleving komen er allerlei vormen van (technische) innovaties aan te pas. Maar het vraagt óók om een gedrags- en mentaliteitsverandering. Een economie waarin we een rijkere invulling weten te geven aan 'groei' dan louter een plat 'steeds meer'.

Er zijn individuen nodig die zelf intrinsiek gemotiveerd zijn om te werken aan een rijker Brabant. En voor ons als provincie vraagt het om een andere rol. Wij willen ons nóg meer in het netwerk plaatsen, in plaats van de regie te voeren over het netwerk. We zetten daarbij als provincie in op de onderwerpen waar we als middenbestuur de meeste toegevoegde waarde hebben. Voorbeelden zijn onderwerpen die grote gebieden bestrijken, om zeer specifieke kennis vragen of grote allianties van betrokkenen nodig hebben. Daar waar enkele partijen het zonder provincie samen kunnen organiseren, laten wij hen graag floreren. In het volgende hoofdstuk doen wij een voorstel hoe de provincie daar invulling aan kan geven.

3. Extra impulsen

Kijkend naar hoe de energietransitie zich ontwikkelt en de rol die wij als provincie hierin spelen, willen wij extra impulsen aanbrengen op drie gebieden. Ten eerste kiezen we ervoor om de golf, die door het Uitvoeringsprogramma Energie is ingezet, voort te zetten. Ten tweede kiezen wij ervoor om een deel van de middelen in te zetten om mét het netwerk uit te geven. Het gaat dan om een gezamenlijk investeringsvoorstel: een netwerkbegroting. Vernieuwend en spannend, maar voor de lange termijn van groot belang. Een zogenaamde impuls in de samenwerking.

Tot slot richten wij onze focus op de opslag van energie in duurzame brandstoffen. De werktitel hiervoor is Fuelliance; innovatie en samenwerking op het gebied van opslag van energie. Dit is een impuls in de toekomst van onze energievoorziening.

3.1 Uitvoeringsprogramma Energie, een impuls in de ingezette golf.

De lessen die we leren in de uitvoering van het huidige programma en de adviezen uit het evaluatierapport gebruiken we om op een aantal onderwerpen een tandje bij te zetten. Besparing is hiervan een mooi voorbeeld uit het onderzoek. Wij zien hiervoor grote kansen binnen de industrie. De overige aanbevelingen van CE Delft over het huidige uitvoeringsprogramma nemen we eveneens ter harte. We kunnen deze aanbevelingen doorvoeren binnen de huidige begroting. Hiervoor zijn dus geen extra financiële impulsen noodzakelijk. Een voorbeeld hiervan is de gebouwde omgeving, hiervoor is nog circa één miljoen euro beschikbaar.

3.1.1 Energieneutrale industrie: besparing

Op basis van de Wet milieubeheer zijn bedrijven verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. De provincie is bevoegd gezag ten aanzien van 379 bedrijven. Vanuit deze rol heeft de provincie een extra opdracht uitgezet naar de omgevingsdiensten om het toezicht en de handhaving te versterken op het gebied van energiebesparende maatregelen. De resultaten van deze opdracht zijn positief geëvalueerd, echter blijft er ook ruimte voor verdere intensivering zoals ook de evaluatie van CE Delft aangeeft.

Voor het gros van de bedrijven zijn gemeenten bevoegd gezag. De provincie kan een aanjaagrol vervullen om er voor te zorgen dat toezicht en handhaving ook op gemeentelijk niveau beter wordt georganiseerd. Een aantal gemeenten binnen Brabant vervult op dit vlak een voorbeeldfunctie. De provincie kan samen met die gemeenten kijken of hun ervaringen kunnen worden gedeeld en worden opgeschaald.

Een van de instrumenten die nu met een aantal gemeenten wordt verkend is de Energie Prestatie Keuring (EPK) waarbij de verantwoordelijkheid veel meer bij de bedrijven zelf komt te liggen. In dit voorstel worden wortel en stok gecombineerd. Door een extra impuls zou de uitrol van de EPK in een stroomversnelling kunnen komen waardoor toezicht en handhaving blijvend worden ontlast.

3.1.2 Energieke landschappen

Om de 470,5 megawatt wind in 2020 te bereiken is extra inzet noodzakelijk. Het windproject langs de A16 is van grote omvang qua energieopwekking, dit is ongeveer 100 megawatt, en boekt ook goede vooruitgang op het gebied van sociale innovatie en samenwerking. Maar dit project is samen met de andere projecten die in Brabant realistisch gerealiseerd kunnen zijn in 2020 onvoldoende om onze, in het bestuursakkoord vastgelegde, afspraak met het rijk na te komen. Daarom willen we inzetten op nog één of twee projecten van voldoende omvang om de 470,5 megawatt in 2020 te realiseren.

3.1.3 Energyfarming

In samenwerking met de versnelling transitie veehouderij onderzoeken we of de maatregel 'Stal eraf, zon erop' kan leiden tot haalbare businesscases. Wij geloven dat hier grote kansen liggen voor de energietransitie én de transitie veehouderij. Te denken valt aan een rendabel alternatief voor agrarische grond en daarmee perspectief voor agrariërs, het slopen van stallen (met asbestsanering) en natuurlijk de opwek van duurzame energie. Als provincie willen we dit proces versterken en begeleiden en zorgen dat haalbare businesscases leiden tot daadwerkelijke realisatie van zonneweiden. Het vereenvoudigen van het proces en het bundelen van projecten (om gemakkelijke SDE subsidie aan te kunnen vragen) zijn voorbeelden van opties die verkend worden.

3.2 Netwerkbegroting, een impuls in de samenwerking

Onze samenleving bevindt zich meer en meer in een netwerksamenleving. Een samenleving bestaande uit netwerken waarbinnen geen hiërarchie bestaat. Samen wordt de richting bepaald. Ook

waar het gaat om de keuze voor projecten/maatregelen en inzet van (financiële) middelen. Deze (financiële) middelen moeten de partijen samen bij elkaar brengen.

De maatregelen waarover de partijen het met elkaar eens zijn en waarvoor (financiële) dekking is gevonden, worden opgenomen in een netwerkbegroting. Dat vraagt van partijen om inbreng van goede ideeën, maar ook om afstemming en onderhandeling met elkaar. De provincie is één van de partijen die zich binnen de energiewereld in zo'n netwerk bevindt. Daarbij zien wij als grote meerwaarde van deze aanpak dat het ons verzekert van een maximale aansluiting bij de (lokale) behoefte in Brabant. Dat het eigenaarschap en de verantwoordelijkheid van de uitvoering veel breder worden gedeeld. En dat de samenleving sneller kan inspelen op nieuwe kansen.

Maar het is ook spannend. Het vraagt van de provincie om niet vooraf al volledig richting te geven. Wij zijn in dit netwerk niet de partij die toetst en daarop beschikkingen afgeeft. Dat alles betekent dat we van tevoren niet weten wat er precies uit dit proces komt.

Toch hebben wij er vertrouwen in dat juist vanuit het veld de beste ideeën/projecten komen, en dat wij samen de beste afweging kunnen maken. Daarbij kijken we ook naar het Gelders Energieakkoord. Daar wordt met een vergelijkbare aanpak gewerkt die succesvol is.

3.2.1. Aanpak Netwerkbegroting, twee sporen

Onder de vlag van de Brabantse Energie Alliantie (BEA) willen wij als provincie de netwerkbegroting vormgeven. Dat gaan we samen met bestaande en nieuwe partners doen. Dat kunnen medeoverheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, studenten en andere inwoners zijn. Al dan niet vertegenwoordigd door een organisatie óf juist als voorloper binnen een sector/branche. Met elkaar willen we werken aan twee sporen:

Spoor a) Een gezamenlijk investeringsprogramma ontwikkelen

Met relevante partijen vormen we een 'coalition of the willing'. Deze coalitie zorgt ervoor dat er een afgewogen pakket van maatregelen komt waarin partijen samen investeren. Het doel van dit gezamenlijke investeringsvoorstel is om de energietransitie van alle Brabanders te maken. Daarmee is het geen voorgeschreven route die de rest van Brabant moet volgen. In plaats daarvan dagen we de samenleving uit om die route samen met ons te maken en te bewandelen. Wat vinden we met elkaar de meest belangrijke ontwikkelingen en hoe gaan we dit realiseren?

Door deze wijze van samenwerken kunnen we met elkaar grote stappen zetten binnen de energietransitie. We zoeken hierin aansluiting bij de Regionale Energie Strategieën en het regeerakkoord. We bundelen onze middelen met die van andere partijen en bereiken daarmee een grote multiplier op onze investeringen.

In de onderhandelingsfase zullen er projecten komen waar iedereen achter staat, projecten waarover het gros denkt dat het niet bijdraagt aan de transitie en projecten die daar tussenin zitten. Met elkaar moet van al die ideeën een pakket aan maatregelen gemaakt worden. Dit zal een proces zijn wat wellicht met vallen en opstaan gaat; het is vernieuwend. Iedere deelnemer zal concessies moeten doen want niet iedereen deelt exact dezelfde visie. Toch is het van belang om met elkaar achter de transitie te gaan staan en niet te schieten als verschillende individuen en daarmee hagel te creëren, maar om als collectief te schieten op een gericht doel: een energieneutraal Brabant.

De provincie streeft ernaar om in 2018 spoor a) van de netwerkbegroting gereed te hebben. Dat houdt in dat er:

- een pakket van onderwerpen ligt waar we met het netwerk aan gaan werken;
- een omschrijving is gemaakt van ieders bijdrage aan deze onderwerpen;
- een plan van aanpak ligt waarin staat hoe we te werk gaan.

De netwerkbegroting maken we samen met de partijen. Daarmee ligt de verantwoordelijkheid voor het eindresultaat bij hen die onderdeel uitmaken van het netwerk. Het is pionieren; de energietransitie vraagt om pioniers.

Spoor b) Projectbijeenkomsten organiseren

Periodiek (bijvoorbeeld tweemaandelijks) organiseert de BEA een projectenbijeenkomst waar initiatiefnemers projecten kunnen pitchen. In een *Dragons' Den*-achtige sessie kunnen potentiële initiatiefnemers zich kenbaar maken. Nadat alle projecten zijn gepitcht en er een totaaloverzicht is gemaakt, wordt er een onderhandelingstafel geopend. Het doel van de onderhandelingstafel is om tot een gezamenlijk besluit te komen. Welke projecten zijn, al dan niet gecombineerd, goed en verdienen een volgende stap? Vaak kan er veel meer geboden worden dan alleen financiering, te denken valt aan een goed netwerk of aan specifieke kennis.

3.2.2. Europese programma's

Om de totale investering in de energietransitie nóg groter te maken, willen wij voor beide sporen zoveel mogelijk gebruikmaken van Europese programma's. De Europese programma's voor een koolstofarme economie bieden hiervoor bijvoorbeeld een uitgelezen kans. Begin 2018 gaat er een nieuwe call open voor projecten die leiden tot een koolstofarme economie binnen het programma OP-Zuid.

3.2.3. Richtlijnen netwerkbegroting

Samen vormen de bovengenoemde sporen een netwerkbegroting; een samenwerking met relevante partijen waardoor het geheel meer is dan de som der delen. In deze netwerkbegroting laten we niet alleen zien wat we willen bereiken en wat we daarvoor doen. Maar ook met wie we dat doen en wat iedereen investeert.

Als provincie willen we de ruimte laten, wanneer iedereen immers met een grote set aan criteria komt, staat het proces op voorhand al klem. Toch willen we enkele richtlijnen opstellen voor de middelen die wij hieraan besteden. Deze worden nader uitgewerkt, te denken valt aan:

- Het is een open programma. De totstandkoming vindt plaats onder de vlag van de Brabantse Energie Alliantie (BEA), maar het staat ook andere partijen vrij om deel te nemen.
- We willen dat de inzet bijdraagt aan het vergroten van het percentage duurzame energie.
- Van onze middelen willen we ongeveer 50% stoppen in besparen, 30% in innovatie en 20% labelen we niet.
- De provincie financiert maximaal 33% van een project of het geheel aan projecten.
- Het project moet uiteindelijk opschaalbaar zijn in Brabant. Het realiseren van een aantal aardgasvrije wijken is hier een mooi voorbeeld van. Dat betekent dat pionieren in bepaalde wijken nodig is. Het lonkend perspectief moet er voor iedere Brabantse gemeente zijn.

3.3 Energieopslag in duurzame brandstoffen (Fuelliance), een impuls in de toekomst van onze energievoorziening

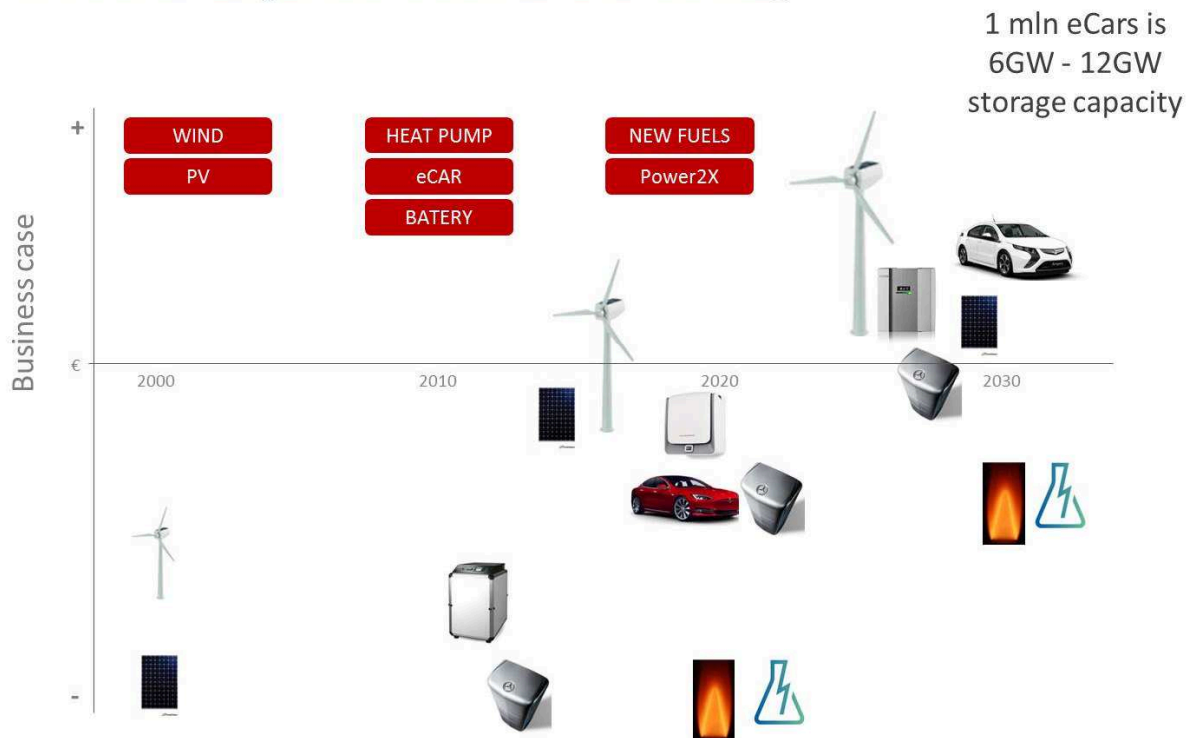
Het aanbod aan duurzame opgewekte energie neemt toe. We zien dat elektriciteit meer beschikbaar komt, wat tot een verdere elektrificatie van de samenleving leidt. Beide ontwikkelingen verhogen de

vraag naar energieopslag en -transport. Op die manier kan de vraag naar en het aanbod van energie in de tijd beter op elkaar afgestemd worden. Hierin zien we twee trends die elkaar versterken.

a) Een toename van elektrificatie van de samenleving:

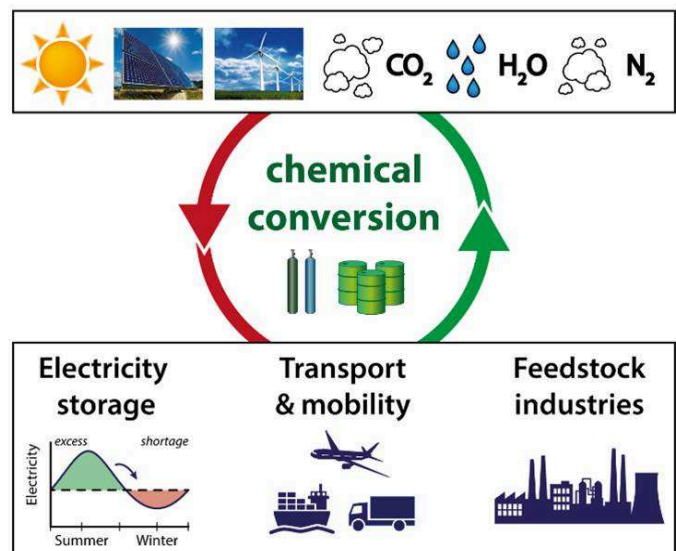
Een voorbeeld daarvan is de toename van het elektriciteitsverbruik in huizen (door o.a. huizen elektrisch te verwarmen in plaats van met fossiel gas). Ook aardgasvrije wijken worden steeds meer de standaard. Daarnaast neemt het gebruik van elektrische auto's en bussen toe. En schakelt de industrie als grootgebruiker van warmte gedreven processen, deze processen om naar elektrisch gedreven. Gezamenlijk zet de Nederlandse industrie binnen het [institute for sustainable process](#) hierop in.

Wind en zon zorgen voor elektrificatie van de vraag

b) De ontwikkeling van betaalbare en betrouwbare vormen van energieopslag en brandstof.

Duurzaam opgewekte energie is niet altijd beschikbaar als de vraag er is. Door seizoensinvloeden, dag- en nachtritme en de behoefte aan (duurzame) energie op andere locaties, moet energie kunnen worden opgeslagen en getransporteerd. Daarnaast hebben zwaar transport en bijvoorbeeld vliegtuigen behoefte aan brandstoffen met

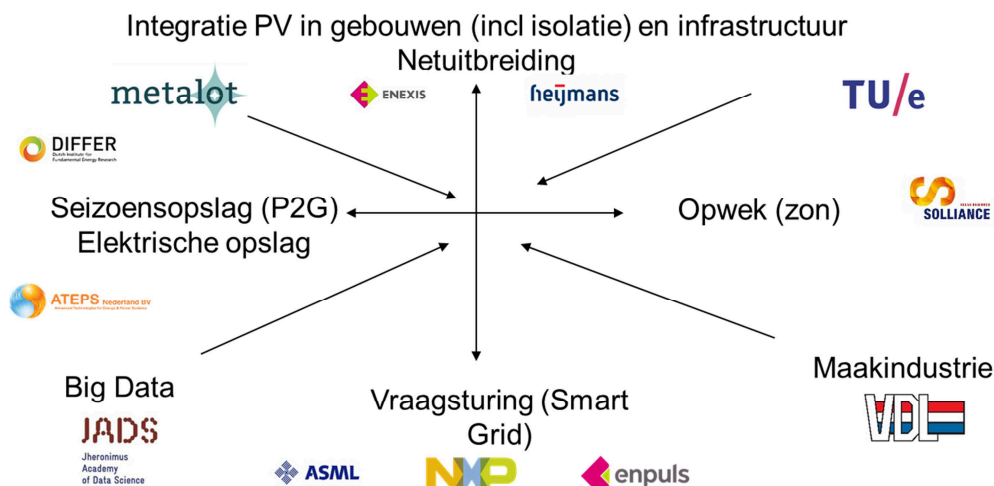

een hoge energiedichtheid. En ook de industrie vraagt daar om. Elektrochemische omzetting kan dan uitkomst bieden.

3.3.1. De dagelijkse praktijk

Elke dag wordt er in Brabant al ervaring opgedaan met energieopslag en transport. Nu veelal nog in experimenten. Denk aan Jouw energiemoment, Buurtbatterij Etten-Leur en Jem CO. En een ander mooi voorbeeld is Metalot (energie uit metaalstof): een industrieel cluster waar onderzoek en ontwikkeling van de energieneutrale industrie en nieuwe energiedragers met hoge dichtheid samenkomen. En een Brabants bedrijf als Ateps installeert nu al wereldwijd batterijsystemen. Dit systeem is ontwikkeld met lokale partners. Eén van de Brabantse producten waar we nu al trots op kunnen zijn. Brabantse partijen onderscheiden zich daarbij door de koppeling te maken tussen het opslagmedium en de ICT-aansturing. Want pas in combinatie kun je spreken over een systeem. Daarbij wordt gebruikgemaakt van big data (JADS) en de kennis van meet- en regeltechniek.

Slim energiesysteem en Brabantse ecosystemen

3.3.2. Naar een investeringsvoorstel

De paden voor een volgende stap in de energietransitie beginnen zich af te tekenen, maar nog niet energie- of kostenefficiënt genoeg. Het vraagt nog om veel onderzoek naar zaken als materialen en systemen. En experimenten moeten worden doorgezet naar schaalbare oplossingen. Er zullen nieuwe marktmodellen ontstaan, er moet een gedragsverandering op gang komen en wet- en regelgeving zullen zich moeten aanpassen aan de nieuwe stand der techniek.

Hieraan wordt wereldwijd gewerkt. Brabant is daarin op een aantal punten onderscheidend. Het past bij de Brabantse hightech maakindustrie om hier in gezamenlijkheid met de chemie- en energiesector aan te werken. Brabant heeft in haar regio kennisinstellingen die tot de wereldtop behoren, zoals FOM-Differ, TU/e en JADS. Bedrijven die zowel in de chemie, proces- als in de hightechindustrie werken aan dit thema. Brabant/Nederland kent daarbij de unieke positie dat de centrale energieopwekking is geprivatiseerd en de infrastructurele netwerken eigendom van de overheid zijn. Dat geeft vrijheden om experimenten grootschalig op te zetten, omdat er geen directe

commerciële belangen zijn. Daarnaast is Nederland wereldwijd koploper in de ontwikkeling van open standaarden voor energieopslag en -transport en het verrekenen hiervan.

De provincie wil de regie nemen door het opbouwen van een robuust quadrupel helix netwerk. Een netwerk waarin onderzoekers en ondernemers van innovatieve opslagmethoden de kans krijgen bij elkaar te komen en van elkaar te leren. Samen met en gedragen door de partners kunnen ze profiteren van bijvoorbeeld marktanalyses en positiebepalingen: Waar liggen de kansen voor Brabant? Waar zitten andere industriële regio's die elkaar beconcurreren of juist kunnen versterken? Welke (Europese) funding is ter beschikking gesteld voor onderzoek en het uitrollen van succesvolle projecten? Waar zien we kansen voor de werkgelegenheid?

De antwoorden op deze vragen moeten een Brabantse roadmap opleveren, binnen een wereldwijde ontwikkeling. Het doel daarbij is te komen tot een ontmoetingsplek waar onderzoekers en ondernemers samen innovatieve oplossingen bedenken die de markt op kunnen. Deze roadmap is de leidraad voor het opstellen van een gezamenlijk investeringsprogramma van industrie, kennisinstellingen en overheden.

4. Prioritering

De drie bovenstaande impulsen helpen Brabant naar de doelen voor 2020 en 2050. Het zijn complementaire maatregelen die zorgen voor versnelling in besparing en opwek, voor innovatie en disruptie én voor verdergaande samenwerking in het netwerk.

In de wegging van de verschillende onderwerpen kan geschoven worden. Hieronder wordt een voorstelling geschetst van de effecten van de maatregelen in een minimaal en een maximaal scenario. Het toont inzichtelijk wat er minimaal nodig is om het beoogde effect binnen een impuls te hebben.

4.1 Uitvoeringsprogramma Energie, een impuls in de ingezette golf:

Wij versnellen, minimale scenario	
Impuls in de ingezette golf 2,5 milj. euro	6,8 milj. euro

In het minimale scenario besteden we 2,5 miljoen euro aan het versnellen in de ingezette golf. Voor deze middelen:

- Kan een project voor windenergie van aanzienlijke grote gerealiseerd worden.
- Kan de handhaving bij 150 provinciale bedrijven verstevigd worden en bij 450 bedrijven die onder gemeentelijk toezicht vallen.
- Kan er 300 hectare 'Stal eraf, zon erop' versneld worden.

Wij versnellen, maximale scenario	
Impuls in de ingezette golf 5 milj. euro	4,3 milj. euro

In het maximale scenario besteden we 5 miljoen euro aan het versnellen in de ingezette golf. Voor deze middelen:

- Kunnen er twee projecten voor windenergie van aanzienlijke grote gerealiseerd worden.

- Kan de handhaving bij 300 provinciale bedrijven verstevigd worden en bij 800 bedrijven die onder gemeentelijk toezicht vallen.
- Kan er 600 hectare 'Stal eraf, zon erop' versneld worden.

4.2 Netwerkbegroting, een impuls in de samenwerking

Wij gaan samen met Brabant, minimale scenario	
Impuls in de samenwerking 3,5 milj. euro	5,8 milj. euro

In het minimale scenario besteden we 3,5 miljoen euro aan de netwerkbegroting. Bij minder middelen is er geen sprake van een daadwerkelijke netwerkbegroting, eerder van samenwerking op een aantal projecten. Robuust instappen is dus noodzakelijk. Voor deze middelen:

- Wordt er samen gewerkt en geïnvesteerd in minimaal 5 majeure projecten.
- Worden er minimaal 4 *Dragons' Den*-achtige rondes georganiseerd.

Wij gaan samen met Brabant, maximale scenario
Impuls in de samenwerking 9,3 milj. euro

In het maximale scenario besteden we de volledige 9,3 miljoen euro met het netwerk. Daarmee wordt de netwerkbegroting met een investeringsvolume van minimaal 27,9 miljoen euro (de provincie financiert maximaal 33%).

4.3 Energieopslag in duurzame brandstoffen (Fuelliance), een impuls in de toekomst van onze energievoorziening

Wij innoveren, minimale scenario	
Impuls in de toekomst 0,5 milj. euro	8,8 milj. euro

In het minimale scenario besteden we 0,5 miljoen euro aan deze innovatie. Hiervoor kan het netwerk opgezet worden en kan een gezamenlijke roadmap gemaakt worden naar de toekomst.

Wij innoveren, medium scenario	
Impuls in de toekomst 3 milj. euro	6,3 milj. euro

In het medium scenario besteden we 3 miljoen euro. Hiervoor kan er een roadmap ontwikkeld worden en kunnen onderzoeksprogramma's gaan lopen.

Wij innoveren, maximale scenario

Impuls in de toekomst
9,3 milj. euro (+ 10 tallen miljoenen van anderen)

In het maximale scenario besteden we 9,3 miljoen euro. Samen met aanvullende middelen van andere partners gaat dit leiden tot een daadwerkelijk gebouwd economisch cluster.

4.4 Voorstel GS

Wij gaan samen, innoveren en versnellen

Impuls in de ingezette
golf 2,5 milj. euro

Impuls in de samenwerking
3,8 milj. euro

Impuls in de toekomst
3 milj. euro

Het College van Gedeputeerde Staten stelt bovenstaande weging voor. Hierbij kiezen we voor het minimale scenario bij de impuls in de ingezette golf. We geven daarmee goede opvolging aan de conclusies en aanbevelingen van CE Delft zoals de inzet op besparing. Door het kiezen van dit scenario blijven er ook voldoende middelen over om aan andere onderwerpen te werken waarvan we de afgelopen twee jaar het belang inzagen. Een voorbeeld daarvan is de impuls in de toekomst. Met het medium scenario en de bijbehorende 3 miljoen euro zetten we dit stevig neer voor de komende jaren. De grote opvolgende investeringen zijn eventueel aan een volgend college en Europese of nationale programma's zoals het topsectorenbeleid. De investering van 3,8 miljoen euro in de samenwerking is een robuuste investering in het netwerk, uiteraard met de inhoud voorop. Samen geven we richting en werken we aan de juiste energieprojecten in Brabant. Het bedrag geeft ruimte om samen een pakket van grote projecten te realiseren aangezien het bedrag door de partners verhoogd wordt.